

DECIZIE

20 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Ala Cobăneanu, Galina Stratulat

examinînd, fără înștiințarea participanților la proces, recursul declarat de către avocatul Victor Brînză, în interesele Societății Comerciale „Stilconstruct” Societate cu Răspundere Limitată,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Galina Codreanu împotriva Societății Comerciale „Stilconstruct” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la încasarea datoriei, dobînzii de întîrziere și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2016, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de avocatul Victor Brînză, în interesele Societății Comerciale „Stilconstruct” Societate cu Răspundere Limitată

c o n s t a t ă :

La 09 septembrie 2015, Galina Codreanu s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva SC „Stilconstruct” SRL cu privire la încasarea datoriei, dobînzii de întîrziere și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărîrea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 10 martie 2016 s-a admis acțiunea; s-a încasat de la SC „Stilconstruct” SRL în beneficiul Galinei Codreanu cu titlu de datorie suma de 1 830 Euro, cu titlu de dobîndă de întîrziere suma de 188,56 Euro, în total suma de 2 018,56 Euro, sau echivalentul sumei date în monedă națională la momentul executării; s-a încasat de la SC „Stilconstruct” SRL în beneficiul Galinei Codreanu cheltuielile de judecată cu titlu de taxă de stat suma de 1 303,18 lei, cu titlu de asistență juridică suma de 5 000 lei, iar în total suma de 6 303,18 lei.

La 08 aprilie 2016 avocatul Victor Brînză, în interesele SC „Stilconstruct” SRL a declarat apel nemotivat împotriva hotărîrii primei instanțe, solicitînd casarea hotărîrii cu pronunțarea unei noi hotărîri de respingere a acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 mai 2016 nu s-a dat curs cererii de apel depuse de avocatul Victor Brînză, în interesele SC „Stilconstruct” SRL, fiindu-i acordat termen pînă la 09 iunie 2016, ora 10:00 pentru prezentarea apelului motivat și a dovezii achitării taxei de stat în sumă de 977 lei.

La 08 iunie 2016, avocatul Victor Brânză, în interesele SC „Stilconstruct” SRL a depus prin intermediul Cancelariei Curții de Apel Chișinău cerere de apel motivată .

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2016 s-a restituit cererea de apel depusă de avocatul Victor Brânză, în interesele SC „Stilconstruct” SRL.

La 23 iunie 2016, avocatul Victor Brânză, în interesele SC „Stilconstruct” SRL a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2016, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii recurate, cu dispunerea scutirii de la plata taxei de stat și restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea recurată, considerând-o ilegală și neîntemeiată.

Consideră recurentul că, cererea de apel motivată a fost depusă în termenul legal, mai mult ca atât, odată cu depunerea cererii de apel motivat, a depus prin intermediul Cancelariei Curții de Apel Chișinău și cerere de scutire de la plata taxei de stat.

Susține recurentul că, instanța de apel fără a se expune asupra cererii de scutire de la plata taxei de stat la înaintarea apelului a dispus restituirea cererii de apel, prin ce consideră i se încalcă accesul liber la justiție.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Examinând înscrisurile anexate la dosar, Colegiul reține că încheierea instanței de apel, recurată de avocatul Victor Brânză, în interesele SC „Stilconstruct” SRL, este emisă la 09 iunie 2016, și expediată conform scrisorii la 17 iunie 2016 (f.d. 70). Însă materialele cauzei nu denotă data recepționării de către părți a încheierii, astfel Colegiul consideră că recursul din 23 iunie 2016 este declarat în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului și temeiurile recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea încheierii instanței de apel și restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel, la etapa punerii pe rol a apelului din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

După cum rezultă din materialele dosarului, la 09 septembrie 2015, Galina Codreanu s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva SC „Stilconstruct” SRL cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărîrea Judecătoriai Rîșcani, mun. Chișinău din 10 martie 2016 s-a admis acțiunea; s-a încasat de la SC „Stilconstruct” SRL în beneficiul Galinei Codreanu cu titlu de datorie suma de 1 830 Euro, cu titlu de dobîndă de întîrziere suma de 188,56 Euro, în total suma de 2 018,56 Euro, sau echivalentul sumei date în monedă națională la momentul executării; s-a încasat de la SC „Stilconstruct” SRL în beneficiul Galinei Codreanu cheltuielile de judecată cu titlu de taxă de stat suma de 1 303,18 lei, cu titlu de asistență juridică suma de 5 000 lei, iar în total suma de 6 303,18 lei.

La 08 aprilie 2016 avocatul Victor Brînză, în interesele SC „Stilconstruct” SRL a declarat apel nemotivat împotriva hotărîrii primei instanțe, solicitînd casarea hotărîrii cu pronunțarea unei noi hotărîri de respingere a acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 mai 2016 nu s-a dat curs cererii de apel depuse de avocatul Victor Brînză, în interesele SC „Stilconstruct” SRL, fiindu-i acordat termen pînă la 09 iunie 2016, ora 10:00 pentru prezentarea apelului motivat și a dovezii achitării taxei de stat în sumă de 977 lei.

La 08 iunie 2016, avocatul Victor Brînză, în interesele SC „Stilconstruct” SRL a depus prin intermediul Cancelariei Curții de Apel Chișinău cerere de apel motivată .

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2016 s-a restituit cererea de apel depusă de avocatul Victor Brînză, în interesele SC „Stilconstruct” SRL.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că apelul este o cale ordinară de atac, obiectul căreia sunt hotărîrile pronunțate de prima instanță care nu sunt definitive.

La exercitarea căii de atac - apelul, persoanele în drept să declare apel, dispun de anumite drepturi și obligații. La rîndul său instanța de apel, este obligată de a respecta procedura examinării pricinii în apel atît la faza pregătirii pricinii pentru dezbaterile judiciare, cît și în cadrul dezbaterilor judiciare.

Mai mult ca atît, instanța de apel este obligată de a crea condiții obiective și reale pentru ca participanții să-și exercite în volum deplin drepturile sale procedurale, curmînd în mod legal orice abuz din partea lor, și înlăturînd pe măsură posibilităților, omisiunile la acest capitol, depistate în orice fază a procesului.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordînd apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Astfel, după cum rezultă din încheierea contestată, ca temei de restituire a cererii de apel depusă de avocatul Victor Brînză, în interesele SC „Stilconstruct” SRL a servit faptul neprezentării dovezii de achitare a taxei de stat, în termenul stabilit de instanța de apel.

Totodată, din recursul declarat de către avocatul Victor Brînză, în interesele SC „Stilconstruct” SRL și anexe, se atestă că recurentul la 08 iunie 2016, prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău a înregistrat cererea de apel motivat sub nr. 9168 (f.d.61-62), și tot la 08 iunie 2016 a înregistrat cerere de scutire de la plata taxei de stat sub nr. 9169 (f.d. 75).

Însă, instanța de recurs constată cu certitudine că, instanța de apel la pronunțarea încheierii din 09 iunie 2016, nu s-a expus asupra cererii avocatului Victor Brânză, în interesele SC „Stilconstruct” SRL privind scutirea de la plata taxei de stat.

Astfel, Colegiul civil reține că, instanța de apel prematur a restituit cererea de apel declarată de avocatul Victor Brânză, în interesele SC „Stilconstruct” SRL, indicînd că apelanții în termenul stabilit prin încheierea de a nu da curs cererii de apel nu au înlăturat toate neajunsurile, fără a se expune asupra cererii de scutire de la plata taxei de stat.

Prin urmare, argumentele invocate de avocatul Victor Brânză, în interesele SC „Stilconstruct” SRL se încadrează în temeiurile de casare a încheierii recurate.

În același timp, avînd în vedere prevederile art. 426 alin. (3) CPC, care stabilesc că recursul împotriva încheierii se examinează pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, precum și faptul că recurentul a anexat la recurs și cererea de scutire de la plata taxei de stat, depusă prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău, Colegiul consideră oportun de a casa încheierea instanței de apel de restituire a apelului pentru a nu admite încălcarea dreptului la o cale de atac și pentru a evita orice atingere adusă însăși substanței dreptului la un tribunal și de a remite cauza pentru examinarea cererii de scutire de la plata taxei de stat.

Mai mult, Colegiul consideră necesar a reține că, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului (cazul Kreuz contra Poloniei, nr. 28249/95, cazul Golder și Z contra Marii Britanii, cazul Malahov contra Moldovei, nr. 32268/02), dreptul la un tribunal nu este absolut. Aceasta prin natura sa poate fi supus limitărilor, deoarece dreptul de acces la justiție, prin sine, cere reglementare din partea statului.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că în unele cazuri pot fi stabilite diferite limitări, inclusiv financiare, dreptului de acces al persoanei la o „instanță judecătorească” sau „tribunal” (cazul Malahov contra Moldovei, § 27).

De asemenea, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat în hotărîrea Kreuz contra Poloniei (§ 60) că exigența de plată a taxei de stat aferentă cererilor cu care sunt sesizate jurisdicțiile civile, nu poate fi considerată în sine drept o restricție adusă dreptului de acces la tribunal.

Totuși, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reiterat că mărimea taxei trebuie apreciată în lumina circumstanțelor particulare ale unei cauze concrete, inclusiv solvabilitatea reclamantului în faza procedurii, cînd restricția în cauză este impusă, cum ar fi - mărimea salariului, pensiei, obligația de întreținere a copiilor etc. (cazul Clionov contra Moldovei nr. 13229/04; cazul Tudor-Comerț contra Moldovei nr. 27888/04; cazul Teltronic-CATV contra Poloniei nr. 48140/99).

Reieșind din premisele principiului egalității armelor, apelantul la rîndul său, la depunerea apelului împotriva hotărîrii primei instanțe, beneficiază de dreptul de a solicita scutirea de la plata taxei de stat. Or, în conformitate cu art. 26 al. (4) CPC, egalitatea părților în drepturile procedurale este garantată prin lege și se asigură de către instanță prin crearea posibilităților egale, suficiente și adecvate de folosire a tuturor mijloacelor procedurale pentru susținerea poziției asupra

circumstanțelor de fapt și de drept, astfel încât nici una dintre părți să nu fie defavorizată în raport cu cealaltă.

În circumstanțele enunțate și în contextul normelor de drept citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră ca întemeiat recursul înaintat de avocatul Victor Brânză, în interesele SC „Stilconstruct” SRL cu casarea încheierii instanței de apel, și restituirea pricinii instanței de apel, de la etapa punerii pe rol a apelului.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de avocatul Victor Brânză, în interesele Societății Comerciale „Stilconstruct” Societate cu Răspundere Limitată.

Se casează integral încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Galina Codreanu împotriva Societății Comerciale „Stilconstruct” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată, cu restituirea pricinii la rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, de la etapa punerii pe rol a cererii de apel.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președinte, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Galina Stratulat